

OTSUS

Vaidlustusaja number	285-25/299373
Otsuse kuupäev	08.01.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	MOTOR OÜ vaidlustus Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihankes „Eesti Loodusmuuseumi ajutise näituse “Tulevikenäitus” ideekonkurss“ (viitenumber 299373) hankija otsusele lükata tagasi MOTOR OÜ pakkumus (ideekavand).
Menetlusosalised	Vaidlustaja, MOTOR OÜ, esindaja vandeadvokaat Marko Mehilane Hankija, Riigi Tugiteenuste Keskus, esindaja Evelin Karindi-Kask
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg 3 alusel

1. Jätta rahuldamata MOTOR OÜ vaidlustus Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihankes „Eesti Loodusmuuseumi ajutise näituse “Tulevikenäitus” ideekonkurss“ (viitenumber 299373).
2. Jätta MOTOR OÜ poolt vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 24.09.2025 avaldas Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud ideekonkursi „Eesti Loodusmuuseumi ajutise näituse “Tulevikenäitus” ideekonkurss“ (viitenumber 299373) (edaspidi Ideekonkurss) ideekonkursi teate ja tegi

kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD), sh Ideekonkursi korraldamise kord (edaspidi Kord), Vastavustingimused ja Tehniline kirjeldus (lähteülesanne) (edaspidi TK).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 10.11.2025, esitasid pakkumuse 4 pakkuja, teiste hulgas ka MOTOR OÜ.

2. 26.11.2025 otsusega lükkas Hankija MOTOR OÜ pakkumuse tagasi.

3. 08.12.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) MOTOR OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsusele lükata tagasi MOTOR OÜ pakkumus.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 11.12.2025 kirjaga nr 12.2-10/285 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 16.12.2025 ja neile vastamiseks 19.12.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha ja menetluskulude nimekirja Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Hankija.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **MOTOR OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Vaidlustaja esitas pakkumuse Ideekonkursile, mille eesmärk on leida parim ideekavand ja partner, kellega koostöös jõuda Eesti Loodusmuuseumi näituse „Tulevikunäitus“ lõpliku lahenduseni ning sõlmida võitjaga näituse projekteerimise ja teostuse leping.

5.2. 26.11.2025 lükkas Hankija Vaidlustaja pakkumuse tagasi, kuna see ei sisalda kulukuse analüüsi.

5.3. Ideekonkursi puhul pidi Hankija kontrollima-hindama ideekavandi vastavust RHAD-i miinimumnõuetele. Ideekavandi sisu ja kvaliteedi hindamine on žürii pädevuses (Korra p 7 „Žürii ja ideekavandi hindamine“).

5.4. Vastavustingimuse „Ideekavand“ kohaselt peab ideekavand sisaldama vähemalt järgmist:

1. Seletuskiri, sh:

- 1.1 ideekavandi kontseptuaalne kirjeldus, sh näituse lugu/lood;*
- 1.2 näituselahenduste, sh multimeedia- ja erilahenduste lähtepunktid ja selgitus;*
- 1.3 sisulise ja füüsilise ligipääsetavuse lahendustega arvestamine ja nende kirjeldus;*
- 1.4 jätkusuutlikkuse põhimõtetega arvestamise kirjeldus;*
- 1.5 ideekavandi projekti põhjal näituse teostamise kulukuse analüüs.*

2. Visuaalne materjal, sh sobivas mõõtkavas plaanid, vaated ja lõiked.

Küsimused ettevõtjale:

- 1. Ideekavand vastavalt hanke alusdokumentidele (Vabas vormis dokument)*
- 2. Kas ideekavandi anonüümsus on tagatud ning ideekavandi graafilised osad ja seletuskiri on varustatud märgusõnaga ning digitaalsetelt dokumentidelt on eemaldatud osalejat tuvastavad tunnused? (Raadionupp valikutega "Jah/Ei").*

Oluline on märkida, et:

- 1) ideekavand on pakkuja poolt esitatav vabas vormis dokument;
- 2) ei ole nõuet, et kulukuse analüüs peaks olema ideekavandis esitatud eraldi alapeatükina või nimekirjana;

- 3) ei ole mistahes täpsemaid nõudeid kulukuse analüüsile;
- 4) ei ole mistahes nõudeid kulukuse analüüsi detailsusele ja mahule.

5.5. Vaidlustaja ideekavand vastab kõikidele ideekavandile sätestatud nõuetele, mh sisaldab *näituse teostamise kulukuse analüüsi*. Vaidlustaja möönab, et ideekavandis ei ole näituse kulukuse analüüs esitatud eraldi alapeatükina, kuid sellist nõuet RHAD ei sätesta. Näituse teostamise kulukuse oli ideekavandi koostamisel läbi mõeldud ja analüüsitud ning see sisaldub ka esitatud ideekavandis.

5.6. Hankija lükkas Vaidlustaja ideekavandi tagasi põhjendusel, et selles ei sisaldu Vastavustingimustes nõutud kulukuse analüüsi. Seejuures väitis Hankija, et *oma vastuses tunnistas ideekonkursil osaleja ka ise, et ei ole tähtaegselt nõutud kulukuse analüüsi esitanud*. Seda ei ole Vaidlustaja oma vastuses Hankija selgituspäringule väitnud, kuna tema ideekavandis oli näituse teostamise kulukuse teema läbi mõeldud ja kaalutud. Vaidlustaja möönis 17.11.2025 vastuses üksnes seda, et ideekavandis ei ole kulukuse analüüsi eraldi alapeatükina esitatud (*Mööname, et ideekavandis ei ole kulukuse analüüsi esitatud eraldi alapeatükina*), aga mitte seda, et ideekavandis poleks arvestatud või et see ei sisaldaks kulukuse analüüsi.

17.11.2025 esitas Vaidlustaja vastuse Hankija päringule: *Mööname, et ideekavandis ei ole kulukuse analüüsi esitatud eraldi alapeatükina. Küll aga kinnitame, et kulukuse analüüs on ideekavandi koostamise käigus läbi viidud ning see kajastub kaudselt mitmes meie pakkumuse osas. Esiteks oleme vormil „Vorm 3 Projekteerimistööde ja näituse teostuse kogumaksumus“ esitanud kogu ideekavandi realiseerimise (projekteerimistööd ja näituse teostus) maksumuse, lähtudes hanke alusdokumentides märgitud eeldatavast eelarvest, mille hankija on ise ette määranud. Seetõttu töötasime kogu ideekavandi lahenduse välja just selles eelarvelises raamistikus, tagades, et kontseptsioon ja lahendused oleksid realistlikud ja teostatavad. Kavandi kontseptsiooni ja valitud lahendusi on arendatud, pidades silmas just seda eelarvelist raamistikku ja teostatavust. Töö käigus viisime läbi ka sisulise kulukuse analüüsi ning kohandasime ideekavandit vastavalt hankija määratud vahenditele. Seega võib öelda, et ideekavandi elementide valik ja nende ulatus on tehtud kooskõlas praktilise kulukuse hinnanguga ning lähtuvad läbimõeldud ressursikasutusest. Leiame, et meie pakkumuse tagasilükkamine antud juhul ei oleks proportsionaalne ega õiglane. Ehkki kulukuse analüüsi ei ole esitatud eraldi alapeatükina, on see sisuliselt arvestatud ideekavandi ülesehituses ning kajastub esitatud kogumaksumuses, lähtudes hankija määratletud eelarvelistest piiridest.*

5.7. Seda, et Vaidlustaja ideekavandis ei ole kulukuse analüüsi eraldi alapeatükina toodud, ei saa käsitleda ideekavandi mittevastavusena, saati veel sisulise kõrvalekaldena RHS §-i 114 tähenduses. Ideekavand tuli esitada vabas vormis.

5.8 Hankija oli näituse eeldatava maksumusena määratlenud 300 000 eurot (vt TK, p 8.3, Eelarve: *Näituse eeldatav maksumus on 300 000 €, millele lisandub käibemaks*). Vaidlustaja pakkus näituse teostamise maksumuseks 289 000 eurot.

Maksumuse 289 000 eurot pakkumisel hindas ja analüüsis Vaidlustaja läbi näituse teostamise kulukuse, sh valis kuluefektiivsed lahendused, mis võimaldaksid näituse teostamise Hankija eelarve 300 000 eurot piires. Valdkonnas tegutseva professionaalina ei pakkunud Vaidlustaja ideekavandis ülemäära kalleid või ebarealistlikke lahendusi, vaid esitas lahendused, mis võimaldavad ideekavandi alusel näituse teostamise maksumusega 289 000 eurot.

Vaidlustaja kajastas näituse teostamise kulukuse analüüsi ideekavandi erinevates alalõikudes, mis on tuvastatav mh ideekavandi seletuskirja järgmistelt lehekülgedelt:

[---]¹

5.9. 16.12.2025 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

5.9.1. Vaidlus puudub selles, et:

1) Ideekavand oli osaleja poolt vabas vormis esitatav dokument;
2) RHAD-is ei ole nõutud, et vabas vormis esitatavas ideekavandis peaks kulukuse analüüs olema esitatud eraldi alapeatüki või sõnapaarina (RHAD-is ei ole mingeid nõudeid kulukuse analüüsile);

3) Hankija ei sea kahtluse alla, et Vaidlustaja on ideekavandi esitamisel kulukuse analüüsi teostanud.

Seega on vaidluse all vaid küsimus, kas Vaidlustaja ideekavand sisaldab kulukuse analüüsi või mitte.

5.9.2. Hankija leiab, et Vaidlustaja on ideekavandi koostamisel kulukuse analüüsi teostanud, aga see ei sisaldu ideekavandis: *Hankija ei väida, et vaidlustaja kirjeldatud analüüsi ei teinud, ent analüüs on ideekavandis esitamata [---], mistõttu esines ideekavandis sisuline puudus, mis tingis ideekavandi mittevastavaks tunnistamise ja selle tagasi lükkamise*. Hankija järeldus ja Vaidlustaja ideekavandi tagasi lükkamine on ekslik. Vaidlustaja ideekavandis on ka kulukuse analüüs, see, et seda pole eraldi alapunktina või pealkirjaga „Kulukuse analüüs“, ei tähenda, et Vaidlustaja ideekavand kulukuse analüüsi ei sisaldaks. Vaidlustuses tabelina toodud ideekavandi erinevatest alalõikudest, nähtub kulukuse analüüs.

5.9.3. Hankija ei ole suutnud ka vaidlustusmenetluses defineerida, mida kulukuse analüüs endast kujutama pidi.

5.9.4. Hankija on näituse eeldatavaks maksumuseks määratlenud 300 000 eurot (TK p 8.3). Ilma näituse teostamise kulukuse analüüsita ei olnud Vaidlustajal ega ühelgi teisel osalejal võimalik pakkumust esitada.

6. Hankija, **Riigi Tugiteenuste Keskus**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

6.1. Hankija jääb kõikide oma 26.11.2025 otsuse lisas toodud põhjenduste juurde.

6.2. Vastavustingimuse „Ideekavand“ alapunkti 1.5 kohaselt tuli ideekavandi koosseisus esitada ideekavandi projekti põhjal näituse teostamise kulukuse analüüs. Kogu ideekavand, sh näituse teostamise kulukuse analüüs, tuli esitada vabas vormis, ent kõik vastavustingimuse alapunktides toodud elemendid tuli ideekavandis kohustuslikult esitada. Hankija ei ole Vaidlustaja pakkumusele ette heitnud, et näituse teostamise kulukuse analüüsi ei ole ideekavandis esitatud eraldi alapeatükina. Selleks, et möönda *näituse teostamise kulukuse analüüsi* olemasolu esitatud ideekavandis, peab see olema Hankijale selgelt äratuntav. Hankija uuris Vaidlustaja ideekavandit, ent ühtegi viidet, mis oleks seostatav näituse teostamise kulude analüüsiga, ideekavandist ei leidnud. Vaidlustaja ideekavandi üheski osas ei ole esitatud ühtegi lauset, mis annaks edasi näituse teostamise kulukuse analüüsi.

6.3. Vaidlustaja ei ole vaidlustuses ega Hankija selgitustaotlusele vastates kinnitanud, et kulukuse analüüs oleks esitatud. Vaidlustaja kinnitab üksnes, et see on tehtud ja sellega on ideekavandi koostamisel arvestatud. Seega möönab Vaidlustaja kaudselt ka ise, et nõutud analüüsi ei ole Hankijale tähtaegselt ideekavandiga esitatud. Lähtudes Vaidlustaja loogikast, et

¹ Vaidlustuskomisjon jätab käesoleva otsuse riigihangete registris avaldatavast versioonist välja vaidlustuses esitatud tabeli, kuna see võimaldab seostada Vaidlustaja tema poolt esitatud ideekavandiga, mille anonüümsuse säilitamist Vaidlustaja taotleb.

kulukuse analüüsi ei pidanudki esitama ja vastavustingimuse täitmiseks piisab sellega arvestamisest, võiks asuda seisukohale, et ka teistes vastavustingimuse „Ideekavand“ alapunktides toodud näitajad ei pidanudki esitama. Hankija sellise käsitlusega ei nõustu.

6.4. Vaidlustaja toob vaidlustuses esitatud tabelis välja laused, millest on väidetavalt võimalik leida näituse teostamise kulukuse analüüs. Tabelis toodud lausetes on aga hoopis nimetatud, et ideekavandi koostamisel on lähtutud ideekonkursi piiratud eelarvest (inglise k *budgetary limitations*) ning kulutõhususest (inglise k *cost-efficiency*). Tõdemust, et ideekonkursil on Vaidlustaja arvates väike (piiratud) eelarve ja ideekavandi koostamisel on lähtutud kulutõhususest, ei saa samastada näituse teostamise kulukuse analüüsiga. Eesti keele seletava sõnaraamatu kohaselt on analüüs (alg)osadeks lahutav uurimine, eritlus. Vaidlustuses esitatud tabelis toodud lausete kaudu kinnitab Vaidlustaja sisuliselt, et peab ideekonkursi piiratud eelarvest kinni, ent selline kinnitus ei ole kulukuse analüüs.

6.5. Vaidlustaja väidab vaidlustuses, et maksumuse pakkumisel hindas ja analüüsis ta näituse teostamise kulukust, sh eelistas ja valis kuluefektiivsed lahendused, mis võimaldaksid näituse teostamise Hankija eelarve piires. 17.11.2025 vastuses Hankija teabepäringule nimetas Vaidlustaja, et asjaolu, et ta on Vormil 3 „Projekteerimistööde ja näituse teostuse kogumaksumus“ esitanud kogu ideekavandi realiseerimise (projekteerimistööd ja näituse teostus) maksumuse, lähtudes hanke alusdokumentides märgitud eeldatavast eelarvest, mille hankija on ise ette määranud, mis peaks näitama, et Vaidlustaja töötas [---] kogu ideekavandi lahenduse välja just selles eelarvelises raamistuskus, tagades, et kontseptsioon ja lahendused oleksid realistlikud ja teostatavad. Hankija leiab, et Vormil 3 kogumaksumuse esitamist ei saa käsitleda näituse teostamise kulukuse analüüsina, kuna Vormil 3 tuli esitada projekteerimise ja näituse teostuse, st ideekonkursile järgneva riigihanke menetluse tulemusena sõlmitava hankelepingu kogumaksumus.

Samuti väitis Vaidlustaja 17.11.2025 vastuses Hankijale, et: *Töö käigus viisime läbi ka sisulise kulukuse analüüsi ning kohandasime ideekavandit vastavalt hankija määratud vahenditele.* Hankija ei väida, et Vaidlustaja kirjeldatud analüüsi ei teinud, ent analüüs on ideekavandis esitamata, sh vaidlustuses väidetud orgaanilisel moel kaudselt erinevates ideekavandi osades, mistõttu esines ideekavandis sisuline puudus, mis tingis ideekavandi mittevastavaks tunnistamise ja selle tagasi lükkamise.

6.6. Ettevõtjate võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetega oleks vastuolus see, kui Hankija tunnistaks vastavaks ideekavandi, milles ei ole esitatud kõiki RHAD-is nõutud kohustuslikke elemente. Riigihanke menetluses esitatav pakkumus, taotlus või ideekavand peab vastama hankija sätestatud tingimustele. Ettevõtja peab tegema kõik selleks, et ükski nõutud dokument ei ununeks, et formularide täitmisel ei jääks ükski lahter täitmata ning et andmed poleks vastuolulised. Riigihankes osaleda soovivaltl ettevõtjalt on kohane nõuda kõrgendatud hoolikust.

6.7. 18.12.2025 esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.7.1. Hankija nõustub Vaidlustajaga, et vaidluse all on vaid küsimus sellest, kas Vaidlustaja ideekavand sisaldab kulukuse analüüsi või mitte. Vaidlustaja väidab, et kulukuse analüüs on esitatud orgaaniliselt ideekavandi asjakohastes lõikudes. Selle seisukohaga nõustumiseks peaks kulukuse analüüs olema ideekavandist mõistlikule inimesele arusaadavalt äratuntav. Hankija ei ole asunud pärast ideekavandite esitamist uusi või täiendavaid nõudeid seadma ega nõudma, et kulukuse analüüs oleks pidanud olema esitatud eraldi pealkirjana ega oleks tohtinud sisalduda orgaaniliselt ideekavandi erinevates lõikudes.

6.7.2. Vaidlustaja väidab täiendavates seisukohtades ebaõigesti, et: *Hankija kohaselt on*
5 (8)

vaidlustaja ideekavandi koostamisel kulukuse analüüsi teostanud [---]. Hankija ei ole väitnud, et nõustub Vaidlustajaga, et kulukuse analüüs on teostatud. Hankijal ei ole alust väita, et kulukuse analüüs on teostatud, ega ka seda, et kulukuse analüüsi teostatud ei ole, vaid üksnes seda, et kulukuse analüüsi ei ole ideekavandis ega koos sellega esitatud.

6.7.3. Kogumaksumuse esitamist ei saa samastada kulukuse analüüsi esitamisega. Kui kogumaksumuse esitamine oleks kulukuse analüüsi esitamisenä käsitletav, ei oleks Hankija kulukuse analüüsi esitamist eraldi nõudnud. Kui ideekonkursil osalev ettevõtja oleks jätnud kogumaksumuse esitamata, oleks see olnud vastavustingimuse „Projekteerimistööde ja näituse teostuse kogumaksumus“ põhjal eraldiseisev ideekavandi tagasi lükkamise alus.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Vaidlustus on esitatud Vaidlustaja poolt Ideekonkursile esitatud pakkumuse tagasilükkamise otsuse kehtetuks tunnistamiseks.

Ideekonkursi läbiviimise regulatsioon on toodud RHS-i 3. peatüki Erihangete kord 3. jaos Ideekonkurss (RHS §-ides 128-130). Vaidlust ei saa olla selles, et ideekonkurss ei ole hankemenetlus, mille regulatsioon on toodud RHS-i 2. peatükis Hankemenetlus.

8. RHS § 129 lg 3 kohaselt määrab Hankija riigihanke alusdokumentides ideekonkursi korraldamise korra. Lisaks käesolevas jaos sätestatud nõuetele võib hankija ideekonkursi korra määramisel lähtuda ka teistest käesoleva seaduse sätetest.

RHS § 129 lg 3¹ sätestab, et *Ideekonkursi läbiviimisel järgib hankija käesoleva seaduse §-des 110 ja 111 ning § 114 lõigetes 1 ja 2 sätestatud käesoleva paragrahvi lõigetes 3²-3⁴ sätestatud erisustega.* Seega sätestab RHS, et lisaks RHS-i 3. peatüki Erihangete kord 3. jaos Ideekonkurss sätestatud tuleb ideekonkursi läbiviimisel järgida üksnes RHS-i §-ides 110 ja 111 ning § 114 lg-des 1 ja 2 sätestatud. Seega, erinevalt lihthankemenetlusest ja sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluse läbiviimisest, ei ole hankijal ideekonkursi läbiviimisel kohustust järgida ka RHS 1. peatükis sätestatud, vastasel juhul oleks seadusandja selle üheselt mõistetavalt ära märkinud nagu on tehtud lihthankemenetluse (RHS § 125 lg 5) ja sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluse (RHS § 126 lg 7) puhul. Seega on ideekonkursi peamiseks aluseks, lisaks RHS §-idele 128-130, hankija kehtestatud ideekonkursi korraldamise kord.

Vaidlusaluse Ideekonkursi puhul on Hankija kehtestanud Korra.

9. Korra p-i 6.1 kohaselt: *Hankija kontrollib pakkumuste vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele.*

Korra p 6.4 sätestab: *Hankija lükkab pakkumuse tagasi, kui pakkumus ei vasta riigihanke alusdokumentides seatud nõuetele või kui ideekonkursil osaleja ei esita tähtajaks hankija nõutud selgitusi või kui ideekonkursil osaleja selgituste põhjal ei ole võimalik üheselt hinnata pakkumuse vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele. Hankija teeb pakkumuse tagasilükkamise kohta põhjendatud kirjaliku otsuse.*

Vaidlustuskomisjon märgib, et Korra p-id 6.1 ja 6.4 põhinevad RHS § 114 lg-des 1 ja 2 sätestatud.

10. 10.11.2025 esitas Vaidlustaja Ideekonkursile oma pakkumuse, milles sisaldus ka ideekavand.

12.11.2025 esitas Hankija Vaidlustajale ideekavandi kohta mitu küsimust², millest üks oli ideekavandis sisalduva (või mittesisalduva) ideekavandi projekti põhjal näituse teostamise kulukuse analüüsi kohta: *Palun täpsustage, milline Teie pakkumuses (ideekavandis) esitatud teabe või dokument sisaldab teavet ideekavandi projekti põhjal näituse teostamise kulukuse*

² Sõnumi ID: 1027209.

analüüsi kohta.

17.11.2025 vastas Vaidlustaja Hankija küsimusele seoses näituse teostamise kulukuse analüüsiga (edaspidi ka Kulukuse analüüs) kokkuvõtlikult järgmist:

- 1) ideekavandis ei ole kulukuse analüüsi esitatud eraldi alapeatükina;
- 2) kulukuse analüüs on ideekavandi koostamise käigus läbi viidud ning see kajastub kaudselt mitmes pakkumuse osas;
- 3) vormil „Vorm 3 Projekteerimistööde ja näituse teostuse kogumaksumus“ on esitatud kogu ideekavandi realiseerimise (projekteerimistööd ja näituse teostus) maksumus, lähtudes RHAD-is märgitud eeldatavast eelarvest;
- 4) kogu ideekavandi lahenduse on välja töötatud selles eelarvelises raamistikus, tagades, et kontseptsioon ja lahendused oleksid realistlikud ja teostatavad. Kavandi kontseptsiooni ja valitud lahendusi on arendatud, pidades silmas just seda eelarvelist raamistikku ja teostatavust. Töö käigus viis pakkuja läbi ka sisulise kulukuse analüüsi ning kohandas ideekavandit vastavalt hankija määratud vahenditele;
- 5) ideekavandi elementide valik ja nende ulatus on tehtud kooskõlas praktilise kulukuse hinnanguga ning lähtuvad läbimõeldud ressursikasutusest;
- 6) ehkki kulukuse analüüsi ei ole esitatud eraldi alapeatükina, on see sisuliselt arvestatud ideekavandi ülesehituses ning kajastub esitatud kogumaksumuses, lähtudes Hankija määratletud eelarvelistest piiridest³.

11. 26.11.2025 otsusega lükkas Hankija Vaidlustaja pakkumuse tagasi RHS § 114 lg-te 1 ja 2 ja Korra p-i 6.4 alusel, põhjendusega, et pakkumus ei vasta vastavustingimusele „Ideekavand“⁴, kuna Vaidlustaja esitatud ideekavandis puudus *ideekavandi projekti põhjal näituse teostamise kulukuse analüüs*. Üksikasjalikud põhjendused esitas Hankija Vaidlustajale eraldi dokumendis Vastavusotsuse selgitus (edaspidi Selgitus).

12. Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et vastavustingimuses „Ideekavand“ nõutud *ideekavandi projekti põhjal näituse teostamise kulukuse analüüsi* (Kulukuse analüüs) ei ole Vaidlustaja Ideekavandis esitatud. Vähemalt mitte arusaadaval ega mõistetaval kujul.

12.1. Vaidlustuskomisjon nõustub Vaidlustajaga, et RHAD-is pole nõutud, et Kulukuse analüüs oleks ideekavandis eraldi osana või pealkirjaga, kuid sellise osa või pealkirja puudumises, kuigi Vaidlustaja seda rõhutab, polegi küsimus. Nagu ka Hankija on Selgituses ja vaidlustusmenetluse menetlusedokumentides märkinud, otsis ta sisulist Kulukuse analüüsi nii ideekavandist kui ka teistest Vaidlustaja pakkumuses esitatud dokumentidest, kuid ei leidnud. Seejärel pöördus Hankija 12.11.2025 küsimusega Vaidlustaja poole, kes vastas 17.12.2025. Vaidlustuskomisjon märgib, et Vaidlustaja 17.11.2025 vastuses Hankija päringule viitab Vaidlustaja küll korduvalt sellele, et Kulukuse analüüs on läbi viidud ja sellega pakkumuse esitamisel arvestatud, kuid ei too ühtegi viidet, kus konkreetselt sisalduks ideekavandis või mõnes muus pakkumuses esitatud dokumendis Kulukuse analüüs või selle elemendid. Vaidlustaja piirdub üksnes üldsõnaliste fraasidega nagu [---] *kajastub kaudselt mitmes meie pakkumuse osas* [---] või [sellega on] *sisuliselt arvestatud ideekavandi ülesehituses* [---]. Vaidlustuskomisjonile jääb üle vaid nõustuda Hankija seisukohaga, et Vaidlustaja 17.11.2025 vastusest nähtub, et Vaidlustaja mõnab kaudselt, et pakkumuses Kulukuse analüüsi esitatud ei ole.

12.2. Vaidlustuses väidab Vaidlustaja, et näituse teostamise kulukus oli ideekavandi koostamisel läbi mõeldud ja analüüsitud ning see sisaldub ka Hankijale esitatud ideekavandis. Vaidlustuskomisjon sellega ei nõustu. Isegi kui näituse teostamise kulukus oli läbi mõeldud ja analüüsitud (selle kohta tõendid puuduvad), ei saa Vaidlustaja ideekavandi alusel väita, et

³ Vaidlustaja 17.11.2025 vastuse täistekst on toodud käesoleva otsuse p-is 5.6.

⁴ Vt käesoleva otsuse p 5.4.

väidetav tõendatus ja analüüsitus ideekavandis kuidagi kajastuks.

Vaidlustuses toodud tabelis (vt käesoleva otsuse p 5.8) esitas Vaidlustaja rea kontekstist välja võetud lauseid väites, et need kajastavad mh *ideekavandi projekti põhjal näituse teostamise kulukuse analüüsi*.

Vaidlustuskomisjon mõnab, et Hankija ei ole seda, mida on mõeldud RHAD-is *ideekavandi projekti põhjal näituse teostamise kulukuse analüüsi* all, lahti seletanud, kuid sõnadel on ka tavatähendus, millest sellisel juhul lähtuda. Nt „Eesti keele seletav sõnaraamat“ 2009 selgitab, et analüüs on *(alg)osadeks lahutatav uurimine, eritlus*. Vikipeedia kohaselt: *Analüüs ehk eritlus on protsess, mille käigus terviklik või kompleksne teema või objekt lahutatakse lihtsamateks osadeks (elementideks), et lihtsustada teemast või objektist arusaamist, sealhulgas nendevaheliste suhete avastamist*.

Vaidlustuskomisjon leiab, et käesoleva otsuse p-is 5.8 toodud lauseid ei ole üksikult võttes ega kogumis võimalik käsitleda *ideekavandi projekti põhjal näituse teostamise kulukuse analüüsina*, sest mingit uurimist või protsessi need ei kajasta. Näib, et vaidlustuses on ideekavandist valdavalt⁵ valitud laused, mis sisaldavad märksõnu „kulutõhus“, „eelarvelised piirangud“, „piiratud eelarve“, mis ehk kajastavadki tegutsemist piiratud ressursside tingimustes nagu nähtub Vaidlustaja kommentaaridest tabeli kolmandas veerus, kuid seda, et need laused näitaksid või kajastaksid mingit analüüsi, vaidlustuskomisjon tuvastada ei suuda.

12.3. Vaidlustuskomisjon nõustub Hankija täiendavates seisukohtades esitatud seisukohaga, et Vaidlustaja tõlgendab põhjendamatult vabalt Hankija lauset: *Hankija ei väida, et Vaidlustaja kirjeldatud analüüsi ei teinud, ent analüüs on ideekavandis esitamata [---]*, andes sellele sisu, et Hankija leiab, et Vaidlustaja on ideekavandi teostamisel Kulukuse analüüsi teostanud, kuid see ei sisaldu ideekavandis. Tegelikult on Hankija ilmselgelt tahtnud öelda, et Hankija lihtsalt ei tea, kas Vaidlustaja on Kulukuse analüüsi teostanud või mitte, mistõttu ta ei saa väita, et Vaidlustaja pole Kulukuse analüüsi teinud. Isegi kui kulukuse analüüs oleks tehtud, ei õigustaks see analüüsi esitamata jätmist ideekavandis.

12.4. Eeltoodust lähtudes on vaidlustuskomisjon samal põhimõttelisel seisukohal nagu Hankija. Ei ole alust väita, et Vaidlustaja on Kulukuse analüüsi teostanud ega ka seda, et ta Kulukuse analüüsi teostanud ei ole, kuna selle kohta puuduvad tõendid. Ideekavandis ei ole Vaidlustaja aga Kulukuse analüüsi esitanud. Nimelt viimane oli aga vastavustingimuse „Ideekavand“ nõue, mille täitmata jätmise tõttu Vaidlustaja pakkumus tagasi lükati.

13. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja esitatud ideekavandis puudub Kulukuse analüüs, mistõttu see ei vasta vastavustingimusele „Ideekavand“ ning Hankija otsus Vaidlustaja pakkumus sel põhjusel tagasi lükata on kooskõlas Korra p-iga 6.4 ning alused selle otsuse kehtetuks tunnistamiseks puuduvad.

14. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

14.1. Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

14.2. Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Taivo Kivistik

⁵ Vaidlustuskomisjoni arvates võib ideekavandi lk-lt 33 võetud lausetel olla vaid väga kaude seoses näituse kulukusega, kuna need kajastavad pigem kestlikkuse eesmäärke.